

Geometryczne laboratorium Anny Szumigaj-Badziak

Sztuka współczesna korzysta ze zróżnicowanego zasobu środków wyrazu. Może nie tylko komentować zmieniające się trendy czy ruchy społeczne, ale i uświadamiać, że stosunek odbiorcy do dzieła sztuki jest zależny od jego wrażliwości estetycznej. Nie dziwi więc, że wielu artystów dostrzega potencjał w figurach geometrycznych: kołach, trójkątach, kwadratach, prostokątach oraz w znakach graficznych: liniach w połączeniu z wybranymi kolorami. „Potrzeba porządku i okiełznania chaosu powoduje, że wielu artystów odwołuje się w swej pracy do form reprezentujących stabilność i wymierność, wkraczając w obszar czystej abstrakcji” (Dariusz Leśnikowski, „Dyskretny urok geometrii”, fragment eseju z katalogu wystawy).

W twórczości łódzkiej artystki Anny Szumigaj-Badziak, poruszającej zagadnienie przestrzeni i analizującej proste formy geometryczne, są widoczne tradycje konstruktywizmu. Działania twórczyni są osadzone zarówno w realnej, jak i w alternatywnej rzeczywistości. W pracach przywołuje ona matowość, giętkość, połyskliwość, sztywność materii, aby wyeksponować kontrasty fakturowe czy natężenie barw podstawowych i pochodnych. Jednym z głównych motywów twórczości artystki jest człowiek i jego emocjonalny stosunek do rzeczywistości.

Wystawę „Strefa przestrzeni” podzielono na cztery części – każda z nich dotyczy innego aspektu realizacji założeń geometrycznych. W skład wystawy wchodzi cykl zatytułowany: „Przestrzeń 10KL-NZ” (2019/20), „Układ-Przestrzeń” (2021), „Ruch” (2021) i „Przestrzeń metafizyczna” (2022). Prace wykonano w różnych technikach. Przedstawiają one figury geometryczne (koło, półkoło, trójkąt, kwadrat) oraz znaki graficzne (linie oraz lewe i prawe ukośniki) w bieli, żółci, czerwieni, błękitach, czerni.

W cyklu „Przestrzeń 10KL-NZ”, wykonanym w technice serigrafii (druku sitowego), umieszczono żółte i niebieskie koła uzupełnione liniami, które wchodzić ze sobą w skomplikowane interakcje. Również w „Układzie-Przestrzeni” poświęcono uwagę podobnym konstrukcjom geometrycznym w kolorze jasnej i ciemnej czerwieni oraz czerni. Ten cykl różni się jednak od poprzedniego – został uzupełniony o czerwone i czarne półkoła oraz lewe i prawe ukośniki w tych samych kolorach. Podczas wernisażu wystawy autorka prac wskazała, że chodzi nie tylko o zaskakujące, niebanalne zestawienia elementów, ale przede wszystkim o chęć udowodnienia, że dzięki przemyślanemu wykorzystaniu barw i figur geometrycznych można uzyskać na płaszczyźnie dodatkowy wymiar.

Składający się z kilku prac cykl „Ruch”, wykonany techniką druku cyfrowego, podejmuje kilka zagadnień – próbuje uchwycić kształt i ruch ludzkiego ciała oraz opisać rzeczywistość za pomocą geometrii. Artystka wykorzystwała tu fotografie wykonane techniką poklatkową, aby zatrzymać w obiektywie chwilę, której nasze oczy nie byłyby w stanie zarejestrować. Prace skąpane w bielach, szarościach, czerwieniach i czerniach wyrastają z potrzeby ekspresji – nachodzące na siebie elementy zdają się ze sobą współpracować i jednocześnie rywalizować, tworząc dynamiczne kompozycje geometryczne.

„Przestrzeń metafizyczna”, w przeciwieństwie do trzech pozostałych cykli, wykonano z kwadratowych arkuszy aluminiowej blachy perforowanej z występującymi w regularnych odstępach sześciokątnymi otworami. Linie w kolorze czerwieni i czerni układają się w rozmaite figury geometryczne. Światło odbijające się od perforowanej powierzchni eksponuje elementy połyskliwe i matowe, co uwydatnia zróżnicowane kształty perforacji. Wybór perforowanej blachy okazał się

trafną decyzją – wykorzystywana na ogół w przemyśle, otrzymała nowe zastosowanie, a jej powierzchnia stała się środkiem ekspresji.

Wystawę zdominowały kompozycje zbudowane z kół, trójkątów i linii, zróżnicowane zestawienia kolorów, a także poszukiwania granic formy. Zapoznając się z pracami, zanurzamy się w każdym z kolorów i szczegółów, które przykuwają uwagę – neutralna biel stanowi idealne tło dla elementów, z których zbudowany jest obraz, energetyczna czerwień ożywia i dynamizuje prace, spokojna szarość wprowadza wewnętrzny ład i harmonię, a obezwładniająca czerń uwydatnia inne kolory (w szczególności biały i czerwony).

Język geometrii jest dla Anny Szumigaj-Badziak obszarem poszukiwań twórczych. W tytule recenzji nieprzypadkowo znalazło się słowo laboratorium – wskazuje ono na kontrolowane, oryginalne eksperymenty podejmowane przez artystkę. Zaproponowany przez nią model rzeczywistości wchodzi w dialog z odbiorcą, proponując mu zapoznanie się ze światami zbudowanymi z prostych form.

„Strefa przestrzeni” pozwala odkryć kunszt Anny Szumigaj-Badziak. Prace artystki wymagają czujności, co sprawia, że jest to bardzo wymagająca sztuka – wzbudza to u odbiorcy podziw lub zniechęcenie. Tak czy inaczej, szczegółowość i precyzja wykonania prac zasługują na uwagę.

Klaudia Stępień-Kowalik

Anna Szumigaj-Badziak „Strefa przestrzeni” - wystawa w Galerii Re:Medium, czynna do 13 listopada 2022. Kurator: Dariusz Leśnikowski.